

ઈતિહાસ વિષયના મદદનીશ પ્રાધ્યાપક, વર્ગ-૨ની ભરતી માટે પ્રાથમિક

કસોટીનો અભ્યાસક્રમ

માધ્યમ : ગુજરાતી

૧. વિભાવનાઓ, ખ્યાલો અને સંજ્ઞાઓ

ભારતવર્ષ	દસ્તુર	તુર્કાન-એ-ચહલધાની
સભા અને સમિતિ	મનસબ (દરજ્જો)	વતન
વર્ણાશ્રમ	દેશમુખ	બલુત
પુરુષાર્થો	નડુ	ઇકતા
ઋણ	પરગણા	જઝિયા
સંસ્કારો	બંગાળી વૈષ્ણવધર્મ	મદદ-એ-માશ
યજ્ઞ	‘અલ્ત’ માધ	અમરામ
કર્મનોસિક્કાંત	શહના-એ-મંડી	રાયા-રખો
દંડનીતિ/અર્થશાસ્ત્ર	વેપારવાદ	જંગમ
સપ્તાંગ	આર્થિક રાષ્ટ્રવાદ	દ્વિમુખી પદ્ધતિ
ધર્મવિજય	ભારતીય નવજાગૃતિ	સમવાયવાદ
સ્તુપ/ચૈત્ય	આર્થિક શોષણ	ઉપયોગિતાવાદ
નગર/દ્રવિડ/વેસર	સંસ્થાનવાદ	ગાળણ (નિતારણ) નીતિ
બોધિસત્વ/તીથંકર	સર્વોપરિ સત્તા	આગેબદો નીતિ
અલવારો/નયનારો	કાર/વિષ્ટિ	ખાલસા નીતિ
શ્રેણી	સ્ત્રી ધન	સત્યાગ્રહ
ચોથ	પાળિયા	સ્વદેશી
હુંડી	અગ્રહારો	પુનર્જીવનવાદ
સરાફ	ખિલાફત	કોમવાદ
પોલિગરો	સુલહ-એ-કુલ	પ્રાચ્યવિદ્યા પરસ્તી
જાગીર	મહારાષ્ટ્ર ધર્મ	બિન-ઔદ્યોગિકરણ
સહાયકારી સંધિ	ખ્રિસ્તીધર્મ ઉપદેશવાદ	ભૂદાન
પંચશીલ	મિશ્ર અર્થતંત્ર	ભારતીય ડાબેરી પક્ષ
હિંદુ કાયદા-સંહિતા (હિંદુ કોડ બિલ)		

૨. પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ

પ્રાગ-ઐતિહાસિક અને આરંભિક ઇતિહાસ (Proto-History)

માનવ અને પર્યાવરણ-ભૌગોલિક પરિબળો, શિકારા અને ભેગું કરવું, (જૂનો પાષાણયુગ (Paleolithic) અને મધ્યપાષાણયુગ (Mesolithic)) : કૃષિનો આરંભ (નવો પાષાણયુગ (Neolithic) અને તામ્ર-પાષાણયુગ (Chalcolithic))

સિન્ધુ ખીણની સંસ્કૃતિ:

ઉદ્ભવ, કાળ, વિસ્તાર, લક્ષણો, પતન, ભૂતકાલીન અવશેષો અને મહત્વ. લોહયુગ, બીજું શહેરીકરણ

વૈદિકયુગ:

સ્થળાંતરો અને વસાહતો, વૈદિક, સાહિત્યિક અને પુરાતત્વવિદ્યાકીય પુરાવાઓનો કાળનિર્ણય, સામાજિક અને રાજકીય સંસ્થાઓનો વિકાસ, ધાર્મિક અને તત્ત્વજ્ઞાનની વિચારધારાઓ, વિધિવિધાનો અને કર્મકાંડ.

મહાજનપદયુગ:

રાજ્યો(મહાજનપદો)ની રચના, ગણતંત્રો અને રાજાશાહી, નગરકેન્દ્રોનો ઉદય, વેપારી-માર્ગો, આર્થિક વિકાસ, નાણાપદ્ધતિનો પ્રારંભ, જૈનધર્મ અને બૌદ્ધધર્મનો ફેલાવો, મગધ અને નંદોનો ઉદય, ઈરાની અને મેસિડોનિયન આક્રમણો અને તેનો પ્રભાવ

મૌર્ય-સામ્રાજ્ય:

મૌર્યસામ્રાજ્યની સ્થાપના, ચંદ્રગુપ્ત, કૌટિલ્ય અને અર્થશાસ્ત્ર, અશોક:ધર્મની વિભાવના, રાજાજ્ઞાઓ, બ્રાહ્મી અને ખરોષ્ટી લિપિ
વહીવટ તંત્ર: અર્થતંત્ર, સ્થાપત્ય અને શિલ્પકલા, વિદેશી સંપર્કો, સામ્રાજ્યનું વિઘટન; શુંગો અને કણ્વો.

મૌર્યોત્તર કાળ (હિન્દુ-ગ્રીકો, શકો, કુષણો અને પશ્ચિમના ક્ષત્રપો)

બાહ્ય જગત સાથે સંપર્ક, નગરકેન્દ્રોનો વિકાસ, અર્થ તંત્ર, સિક્કાઓ, ધર્મોનો વિકાસ, મહાયાન, સામાજિક પરિસ્થિતિઓ, કલા અને સ્થાપત્ય, સાહિત્ય અને વિજ્ઞાન.

પૂર્વભારત, દખ્ખણ અને દક્ષિણ ભારતમાં પ્રારંભિક રાજ્ય અને સમાજ:

ખારવેલ, સાતવાહનો, સંગમયુગીન તામીલ રાજ્યો, વહીવટીતંત્ર, અર્થતંત્ર, ભૂમિદાનના પદ્ધતિ, સિક્કા, વેપારમંડળો અને નગરકેન્દ્રો, બૌદ્ધધર્મ કેન્દ્રો, સંગમ-સાહિત્ય અને સંસ્કૃતિ, કલા અને સ્થાપત્ય.

ગુપ્ત સામ્રાજ્ય અને ભારતના પ્રાદેશિક રાજ્યો

ગુપ્તો અને વાકાટકો, હર્ષ, વહીવટીતંત્ર, આર્થિક પરિસ્થિતિઓ, ગુપ્તવંશના સિક્કાઓ, ભૂમિદાનના પદ્ધતિ, નગરકેન્દ્રોની પડતી, ભારતની સામંતશાહી, જ્ઞાતિપ્રથા, સ્ત્રીઓનું સ્થાન, શિક્ષણ અને શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ-નાલંદા, વિક્રમશીલા અને વલ્લભી, મધ્યએશિયા, અઝિ-એશિયા અને ચીન જેવા પડોશી દેશો સાથેના સંપર્કો, સંસ્કૃત સાહિત્ય, વિજ્ઞાનગ્રંથો, કલા અને સ્થાપત્ય.

કદમ્બો, ગંગો, પલ્લવો અને બદામીના ચાલુક્યો, વહીવટીતંત્ર, વેપારમંડળો, સંસ્કૃત સાહિત્ય અને પ્રાદેશિક ભાષાઓ અને લિપિઓનો વિકાસ, વૈષ્ણવધર્મ અને શૈવધર્મનો વિકાસ, તામીલ ભક્તિ આંદોલન, શંકરાચાર્ય-વેદાન્ત, મંદિરની સંસ્થાઓ અને મંદિર સ્થાપત્ય.

કામરૂપનાં વર્મનો, પાલો અને સેનો, રાષ્ટ્રકૂટો અને પ્રતિહારો, કલચુરી-ચેદીઓ, પરમારો, ગુજરાતના ચાલુક્યો, ચોલો, ચેરાઓ, હોયસલો, પાંડ્યો, વહીવટીતંત્ર અને સ્થાનિક શાસન, કલા અને સ્થાપત્યનો વિકાસ, ધર્મસંપ્રદાયો, મંદિર અને મઠોની સંસ્થા, અગ્રહારો, શિક્ષણ અને સાહિત્ય, અર્થતંત્ર અને સમાજ, શ્રીલંકા અને અઝિ એશિયા સાથેનો સંપર્ક.

3. મધ્યકાલીન ભારતનો ઇતિહાસ

રાજકીય વિકાસ

સલ્તનત – ધોરીઓ, તુર્કો, ખિલજીઓ, તુઘલખો, સૈયદો અને લોદીઓ

મુઘલ સામ્રાજ્યનો પાયો: બાબર, હૂમાયુ અને સૂરી, અકબરથી ઔરંગઝેબ સુધીનો રાજ્ય વિસ્તાર

મુઘલ સામ્રાજ્યની પડતી: રાજકીય, વહીવટી અને આર્થિક કારણો.

પછીના મુઘલો અને મુઘલ સામ્રાજ્યનું વિઘટન

વિજયનગર અને બહમની રાજ્ય – ઉદય, વિસ્તાર અને વિઘટન. મરાઠાઓનો ઉદય-શિવાજી દ્વારા સ્વરાજની સ્થાપના, પેશ્વાઓના શાસનકાળમાં તેનો વિસ્તાર, મરાઠાસંઘ – પડતીનાં કારણો.

વહીવટીતંત્ર:

સલ્તનતનું વહીવટીતંત્ર: મુલકી, ન્યાયકીય, નાણાકીય, મહેસૂલ અને લશ્કરી
શેરશાહના વહીવટી સુધારા: મુઘલવહીવટીતંત્ર, જમીનમહેસૂલ અને આવકના અન્ય
સાધનો, મનસબદારી અને જાગીરદારી.
દખ્ખણમાં: વિજયનગર, બહમની અને મરાઠાઓનું વહીવટીતંત્ર

આર્થિક પાસાં:

કૃષિ ઉત્પાદન: ગ્રામિણ અર્થવ્યવસ્થા, કૃષિવર્ગ, નગરકેન્દ્રો અને વસતિ.
ઉદ્યોગ: સુતરાઉ કાપડ, હસ્ત ઉદ્યોગ, કૃષિ આધારિત ઉદ્યોગો, સંગઠન, કારખાનાઓ, યંત્ર-
ઉદ્યોગશાસ્ત્ર (ટેકનોલોજી)
વેપાર- વાણિજ્ય: રાજ્યનીતિઓ, આંતરિક અને બાહ્ય વેપાર.
યુરોપીય વેપાર – વેપાર કેન્દ્રો અને બંદરો, વાહન વ્યવહાર અને સંદેશા વ્યવહાર.
નાણાકીય તંત્ર: વેપાર વાણિજ્ય અને ઉદ્યોગો; હૂંડી (નાણા સગવડો) અને વિમો.
ચલણ.

સામાજિક – ધાર્મિક ચળવળો:

સૂફીઓ: તેમના પંથો, માન્યતાઓ અને કર્મકાંડ, અગ્રણી સૂફી સંતો
ભક્તિસંપ્રદાય: શૈવસંપ્રદાય અને તેની શાખાઓ, વૈષ્ણવ સંપ્રદાય અને તેની શાખાઓ.
મધ્યકાલીન સંતો: (ઉત્તર અને દક્ષિણ) સામાજિક – રાજકીય તેમજ ધાર્મિક જીવન પર
તેમનો પ્રભાવ.
શીખચળવળ: ગુરુનાનક દેવ, તેમનાં ઉપદેશો અને વિધિવિધાન, આદિગ્રંથ, ખાલસા.

સમાજ

વર્ગીકરણ : શાસકવર્ગ, મુખ્ય ધાર્મિક જૂથો, વેપારી અને વ્યવસાયી વર્ગો,
ગ્રામિણસમાજ: નાના સરદારો, ગ્રામિણ અમલદારો, ખેડૂતો અને ખેડૂત સિવાયના વર્ગો,
કારીગરો.
સ્ત્રીઓની સ્થિતિ

સાંસ્કૃતિક જીવન:

શૈક્ષણિક પદ્ધતિ અને તેના પ્રેરક પરિબળો.
સાહિત્ય : ફારસી, સંસ્કૃતિ અને પ્રાદેશિક ભાષાઓમાં.

સાહિત્ય : ચિત્રકલાની મુખ્ય પદ્ધતિઓ, સંગીત.

ઉત્તર અને દક્ષિણ ભારતમાં સ્થાપત્ય કલાનો વિકાસ, હિન્દુ-ઈસ્લામ (ઇન્ડો-ઇસ્લામ)
સ્થાપત્ય

૪. અર્વાચીન ભારતનો ઇતિહાસ

બ્રિટિશસત્તાનો ઉદય:

૧૭ મી – ૧૮ મી સદીમાં હિન્દમાં યુરોપીય વેપારીઓ – પોર્ટુગીઝ, ડચ, ફ્રેન્ચ અને બ્રિટીશ.

હિન્દમાં બ્રિટીશ આધિપત્યની સ્થાપના અને વિસ્તાર.

બંગાળ, અવધ, હૈદરાબાદ, મૈસૂર, મરાઠાઓ અને શીખો જેવી હિન્દની મુખ્ય સત્તાઓ પર બ્રિટીશ સત્તાનો અંકુશ અને તેમની સાથેનાં સંબંધો

બ્રિટીશ કંપની અને તાજનો વહીવટ:

ઈસ્ટઈન્ડિયા કંપનીનાં ૧૭૭૩-૧૮૫૩ના સમયગાળાનાં હિંદના કેન્દ્રીય અને પ્રાંતીય – વહીવટી માળખાંનો વિકાસ

બ્રિટીશ અને તાજના નેજા હેઠળ સર્વોપરિસત્તા, સનદીસેવા, ન્યાયતંત્ર, પોલીસ અને લશ્કર, અને સ્થાનિક શાસન.

બંધારણીય ફેરફારો (૧૮૦૯ થી ૧૮૩૫)

આર્થિક ઇતિહાસ:

વેપારનાં કદ અને દિશામાં પરિવર્તન, 'ખંડણી'. કૃષિનું વિસ્તરણ અને વ્યવસાયિકરણ, જમીન હક્કો, જમીન માલિકી અંગેની સમજૂતીઓ, ગ્રામીણ દેવાદારી અને ભૂમિહીન મજૂરો.

ઉદ્યોગોની પડતી : કારીગરોની સામાજિક-આર્થિક પરિસ્થિતિઓમાં પરિવર્તન, બિન-શહેરીકરણ

બ્રિટિશ-ઉદ્યોગ-નીતિ : મુખ્ય આધુનિક ઉદ્યોગો, કારખાના અંગેના કાયદાઓનું સ્વરૂપ, કામદારો અને મજૂર સંઘની ચળવળો.

નાણાનીતિ : બેંકીંગ, ચલણી નાણું અને વિનિમય દર, રેલ્વે અને માર્ગ-વાહનવ્યવહાર

નવા શહેરી કેન્દ્રોનો વિકાસ, નગર આયોજનની અને સ્થાપત્યનાં નૂતન લક્ષણો.

દુકાળો અને રોગચાળો અને સરકારની નીતિ

આર્થિક વિચારસરણી : અંગ્રેજ ઉપયોગિતાવાદીઓ : ભારતીય આર્થિક ઇતિહાસકારો, શોષણનો સિદ્ધાંત

હિન્દુનું સમાજજીવન સ્થિત્યંતરની દશામાં-

ખ્રિસ્તી સમાજ સાથેનો સપર્ક: મિશનો, હિન્દના સામાજિક આર્થિક વ્યવહારો અને ધાર્મિક માન્યતાઓની સમીક્ષા, શૈક્ષણિક અને ઈતર પ્રવૃત્તિઓ

નૂતન શિક્ષણ : સરકારની નીતિ, તેની કક્ષાઓ અને વિષયવસ્તુ, અંગ્રેજી ભાષા, આધુનિક વિજ્ઞાન, શિક્ષણક્ષેત્રે હિન્દીઓની પહેલ, રાજારામ મોહનરાય-સામાજિક-ધર્મિક સુધારા, મધ્યમવર્ગનો ઉદય. જ્ઞાતિ-સંગઠનો અને જ્ઞાતિઓમાં ગતિશીલતા

સ્ત્રીઓનો પ્રશ્ન : રાષ્ટ્રવાદી સંવાદ-મહિલા-સંસ્થાઓ, મહિલા સંબંધી બ્રિટિશ કાનૂનો, બંધારણીય દરજ્જો

મુદ્રણાલયો : પત્રકારપ્રવૃત્તિ અને લોકમત

ભારતીય ભાષાઓ અને સાહિત્ય સ્વરૂપોનું આધુનિકીકરણ, સંગીત ચિત્રકલા અને નાટ્યકલા વિશે પુનઃઅભિમુખતા

રાષ્ટ્રીય ચળવળ:

ભારતીય રાષ્ટ્રવાદનો ઉદય, રાષ્ટ્રવાદના સામાજિક-અને આર્થિક આધારો- ૧૮૫૭નો બળવો અને વિભિન્ન સામાજિક વર્ગો, આદિવાસીઓ અને ખેડૂતોના આંદોલનો, ભારતીય રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસની વિચારધારા અને ૧૮૮૫ થી ૧૯૨૦ના કાર્યક્રમો: સ્વદેશી આંદોલનનાં વલણો, હિન્દ અને પરદેશમાં રહેતા ભારતેય ક્રાંતિકારોની વિચારધારા અને કાર્યક્રમો ગાંધીવાદી લોકઆંદોલનો, જસ્ટિસ પાર્ટીની વિચારધારા અને કાર્યક્રમો, જહાલવાદી રાજકારણ, દલિત/હરિજન – વર્ગોના આંદોલનો

કોમવાદી રાજકારણ અને પાકિસ્તાનનો ઉદ્ભવ-આઝાદી તરફ પ્રયાણ અને ભાગલા

સ્વાતંત્ર્યોત્તર ભારત (૧૯૪૭-૧૯૬૪)

ભાગલા પછીનો પુનર્વસવાટ, હિંદનાં દેશી રાજ્યોનું એકીકરણ,, કાશ્મિર-સમસ્યા, ભારતના બંધારણનું ઘડતર, અમલદારશાહીનું માળખું અને પોલિસતંત્ર, વસતી અંગેના વલણો, આર્થિક નીતિઓ અને આયોજન-પ્રક્રિયા, પ્રાંતોની ભાષાવાર પુનઃરચના, વિદેશનીતિની પહેલાઈઓ

૫. વિશ્વનો ઇતિહાસ: વિભાવનાઓ, ખ્યાલો અને સંજ્ઞાઓ:

પ્રાગ ઇતિહાસ

માનવતાવાદ

દફન વિધિઓ

ભવ્ય આપખુદ રાજતંત્ર

માતૃદેવી	દેવી હક્ક
કાનૂન-સંહિતા	દેવળની સર્વોપરિતા
એથન્સની લોકશાહી	પવિત્ર રોમન સામ્રાજ્ય
સામ્રાજ્યવાદી રોમ	સામાજિક કરાર અને સામાન્ય ઈચ્છા
ગુલામી	રાષ્ટ્રીય રાજ્યો
ઉમરાવશાહી	નવજાગૃતિ
કન્ફશિયસ ધર્મ	ધર્મસુધારણા
જાગીરદારી પદ્ધતિ	ડાર્વિનવાદ
પ્લેગ (બ્લેક ડેથ)	મહામંદી (૧૯૨૯)
સામંતશાહી	નારીવાદ
બિન-જોડાણનીતિ	સંસદીય લોકશાહી
લોકશાહી	નાઝીવાદ
રાષ્ટ્રસમુહ	સામ્રાજ્યવાદ
સમાજવાદ	શક્તિ સંતુલનનો સિદ્ધાંત
રંગભેદની નીતિ	માનવ હક્કો
ઠંડુ યુદ્ધ	અનુ-આધુનિકતાવાદ

૬. ઇતિહાસમાં સંશોધન:

ઇતિહાસનું કાર્યક્ષેત્ર અને મહત્વ, ઇતિહાસમાં વસ્તુલક્ષિતા અને પૂર્વગ્રહો, ઇતિહાસ અને તેના સહાયક શાસ્ત્રો, સંશોધનનું ક્ષેત્ર – સૂચિત

આધાર સાધનો: સૂચિત સંશોધન ક્ષેત્ર માટેનાં પ્રાથમિક અને ગૌણ આધાર સાધનો, સંશોધકના સંશોધનના ક્ષેત્રો અંગેના આધુનિક ઐતિહાસિક લખાણો

૭. ગુજરાત નો ઇતિહાસ અને સંસ્કૃતિ:

- (૧) ગુજરાતમાં પાષાણકાલીન સ્થળો અને તેની સંસ્કૃતિ
- (૨) મૌર્યયુગીન ગુજરાત
- (૩) શકકાલીન ગુજરાત
- (૪) મૈત્રકકાલીન ગુજરાત

- (૫) સોલંકી – વાઘેલાયુગ
- (૬) ગુજરાતમાં મુસ્લીમ સલ્તનતની સ્થાપના અને વિકાસ
- (૭) પ્રાચીનકાળથી બ્રિટીશકાળની સ્થાપના સુધીના ગુજરાતની સામાજિક અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ : સાહિત્ય, કલા, સ્થાપત્યના સંદર્ભમાં
- (૮) મરાઠીકાલીન ગુજરાત
- (૯) બ્રિટીશકાલીન ગુજરાત : નર્મદ, કરસનદાસ મુળજી, મહિપતરામ રૂપરામ જેવા મહત્વપૂર્ણ સુધારકો અને ગુજરાતમાં સામાજિક- ધાર્મિક સુધારક ચળવળો
- (૧૦) આધુનિક ગુજરાતમાં સામાજિક પરિવર્તન
- (૧૧) મહાગુજરાતની ચળવળ
- (૧૨) નવનિર્માણ આંદોલન અને ગુજરાત
- (૧૩) ઇ.સ.૧૯૬૦ થી ઇ.સ.૨૦૦૦ સુધીના ગુજરાતની સફર.

Syllabus for the Preliminary Examination for the recruitment

of Assistant Professor (History), Class-II

Medium : English

1. CONCEPTS, IDEAS AND TERMS

Bharatvarsha	Kara/Vishu
Sbha And Samiti	Stridhana
Varnasrama	Memorial stones
Purusharthas	Agraharas
Rina	Khilafat
Samskaras	Sulah-i-kul
Yajna	Maharashtra-dharma
Doctrine of Karma	Turkan-i-Chahlghani
Dandaniti/Arthasastra	Watan
Saptanga	Baluta
Dharmavijaya	Iqta
Stupa/Chaitya	Jizyah
Nagara/Dravida/Vesara	Madad-i-maash
Bodhisttava/Tirthankara	Amaram
Alvars/Nayanars	Raya-Rekho
Sreni	Jangama
Chauth	Dyarechy
Hundi (Bills of Exchange)	Federalism
Sarraf	Utilitariansim
Polygars	Filtration Theory
Jagir	Forward Policy
Dastur	Doctrine of Lapse
Mansab (Rank)	Satyagraha
Deshmukh	Swadeshi
Nadu	Revivalism
Pargana	Communalism
Bengal Vaishnavism	Orientalism

Alt magha	De-industrialisation
Shahna-i-Mandi	Subsidiary Alliance
Mercantilism	Evangelicalism
Economic Nationalism	Bhudan
Indian Renaissance	Panchasheel
Economic Drain	Mixed Economy
Colonialism	Indian Left
Paramountcy	Hindu Code Bill

2. ANCIENT INDIAN HISTORY

Pre-history and Proto-history

Man and Environment- geographical factors. Hunting and gathering (Paleolithic and Mesolithic): Beginning of agriculture (Neolithic and Chalcolithic.)

Indus Valley Civilization – origin, date, extent, characteristics, decline, survival and significance.

Iron age : Second urbanization.

Vedic Period

Migrations and settlements; dating the Vedlc. literary and archaeological evidences, evolution of social and political Institutions: religious and philosophical Ideas, rituals and practices.

Period of Mahajanapadas

Formation of States (Mahajanapadas); Republics and Monarchies; rise of urban centres; trade routes; economic growth; Introduction of coinage; pread of Jainism and Buddhism; rise of Magadha and Nandas. Iranian and Macedonian Invasions and their Impact.

Mauryan Empire

Foundation of the Mauryan Empire, Chandragupta. Kautilya and Arthashastra; Ashoka; Concept of Dharma; Edicts; Brahmi and Kharosthi

scripts. Administration; economy; architecture and sculpture; external contacts. Disintegration of the empire; Sungas and Kanvas.

Post-Mauryan Period (Indo-Greeks, Sakas, Kushanas. Western Kshatrapas)

Contact with outside world; growth of urban centres, economy, coinage. development of religions, Mahayana, social conditions, art and architecture, literature and science.

Early state and society—in Eastern India, Deccan and South India

Kharavela, The Satavahanas, Tamil States of the Sangam Age. Administration; economy, land grants, coinage, trade guilds and urban centres. Buddhist centres, Sangam literature and culture; art and architecture.

Imperial Guptas and Regional States of India

Guptas and Vakatakas, Harsha, Administration, economic conditions, coinage of the Guptas, land grants, decline of urban centres, Indian feudalism, caste system, position of women, education and educational Institutions—Nalanda, Vikramshilla and Vallabhi. contact with neighbouring countries—Central Asia, South-East Asia and China, Sanskrit literature, scientific literature, art and architecture.

The Kadambas, Gangas, Pallavas and Chalukyas of Badami—Administration, trade guilds, Sanskrit literature and growth of regional languages and scripts; growth, of Vaishnava and Saiva religions, Tamil Bhakti Movement. Shankaracharya—Vedanta; Institutions of temple and temple architecture.

Varmanas of Kamrup; Palas and Senas, Rashtrakutas. Pratiharas, Kalachuri-Chedls; Paramaras; Chalukyas of Gujarat; Arab contacts—Ghaznavi Conquest Alberuni. The Chalukyas of Kalyana, Cholas, Cheras, Hoysalas, Pandyas—Administration and local Government, growth of art and architecture, religious sects. Institution of temple and Mathas, Agraharas. education and literature, economy and society, contact with Sri Lanka and South- East Asia.

3. MEDIEVAL INDIAN HISTORY

Political Developments

The Sultanate—the Ghorids, the Turks, the Khaljis, the Tughluqs, the Sayyids and the Lodis.

Foundation of the Mughal Empire—Babur, Humayun and the Suris: expansion from Akbar to Aurangzeb.

Decline of the Mughal empire—political, administrative and economic causes. Later Mughals and disintegration of the Mughal empire.

The Vijayanagara and the Bahmanis—rise, expansion and disintegration.

The Maratha movement, the foundation of Swaraj by Shivaji; its expansion under the Peshwas; Maratha Confederacy—causes of decline.

Administration

Administration under the Sultanate—civil, judicial, revenue, fiscal and military.

Sher Shah's administrative reforms; Mughal administration—land revenue and other sources of income; Mansabdari and Jagirdari. Administrative system in the Deccan—the Vijayanagara, the Bahmanis and the Marathas.

Economic Aspects

Agricultural production—village economy; peasantry. Urban centres and population. Industries—cotton textiles, handicrafts, agro-based industries. Organisation, karkhanas, technology. Trade and commerce—State policies, internal and external trade; European trade, trade centres and ports, transport and communication. Financing trade, commerce and industries; Hundi (Bills of Exchange) and Insurance. Currency.

Socio-religious Movements

The Sufis—their orders, beliefs and practices, the leading Sufi saints. Bhakti cult—Shaivism and its branches: Vaishnavism and its branches. The Saints of the medieval period—north and south—their impact on socio-political and religious life. The Sikh movement—Guru Nanak Dev and his teachings and practices, Adi Granth; the Khalsa.

Society

Classification—ruling class, major religious groups, the mercantile and professional classes. Rural society—petty chieftains, village officials, cultivators and non-cultivating classes, artisans. Position of women.

Cultural Life

System of Educational and Its motivations.

Literature—Persian, Sanskrit and Regional languages.

Fine Arts—major schools of painting; music.

Architectural developments of the North and South India: Indo-Islamic architecture.

4. MODERN INDIAN HISTORY

Rise of British Power

European traders In India In the 17th and 18th centuries—Portuguese. Dutch. French and the British. The establishment and expansion of British dominion In India.

British relations with and subjugation of the principal Indian

Powers—Bengal, Oudh, Hyderabad, Mysore, Marathas and the Sikhs.

Administration of the Company and Crown

Evolution of central and provincial structure under the East India Company, 1773-1853

Paramountacy. Civil Service. Judiciary, Police and the Army under the Company and Crown.

Local Self-Government Constitutional/changes, 1909-1935.

Economic History

Changing composition, volume and direction of trade; The Tribute'. Expansion and commercialisation of agriculture, land rights, land settlements, rural indebtedness, landless labour. Decline of Industries—changing socio-economic conditions of artisans: De-urbanisation. British Industrial Policy; major modern Industries; nature of factory legislation;

labour and trade union movements. Monetary policy; banking, currency and exchange. Railways and Road Transport.

Growth of new urban centres: new features of town planning and architecture.

Famines and epidemics and the government policy. Economic Thought—English utilitarians: Indian economic historians: the Drain theory.

Indian Society in Transition

Contact with Christianity—the Missions; critique of Indian social and economic practices and religious beliefs; educational and other activities.

The New Education—government policy: levels and contents: English language; modern science; Indian initiatives in education. Raja Ram Mohan Roy; socio-religious reforms: emergence of middle class; caste associations and caste mobility.

Women's Question—Nationalist Discourse: Women's Organisations; British legislation concerning women; Constitutional position. The Printing Press—journalistic activity and the public opinion. Modernisation of Indian languages and literary forms—reorientation in painting, music and performing arts.

National Movement

Rise of Indian nationalism, social and economic bases of nationalism.

Revolt of 1857 and different social classes. Tribal and peasant movements.

Ideologies and programmes of the Indian National Congress. 1885- 1920.

Trends In Swadeshi movement.

Ideologies and programmes of Indian revolutionaries In India and abroad.

Gandhian Mass Movements. Ideology and programme of the Justice Party.

Left Wing Politics.

Movement of the Depressed classes. Communal politics and genesis of Pakistan. Towards Independence and Partition.

India after Independence (1947-1964)

Rehabilitation after Partition. Integration of the Indian States; The Kashmir Question. The making of the Indian Constitution. The structure of

Bureaucracy and the Police. The demographic trends. Economic policies and the planning process. Linguistic reorganisation of States. Foreign policy initiatives.

5. World History: Concepts, Ideas and Terms

Pre-history	Humanism
Burial Practices	Enlightened Despotism
Mother-Goddess	Divine Right
Law codes	Supremacy of Church
Athenian	Holy Roman Empire
Imperial Rome	Social Contract and General Will
Slavery	Nation States
Aristocracy	Renaissance
Confucianism	Reformation
Manorial system	Darwinism
Black Death	Great Depression (1929)
Feudalism	Feminism
Non-alignment Parliamentary	Democracy
Nazism	Commonwealth
Imperialism	Socialism
Balance of Power	Apartheid
Rights of Man	Cold War
Post-modernism	

6. Research in History

Scope and value of History, Objectivity and Bias In History, History and Its auxiliary sciences, Area of research—proposed, Sources—Primary/secondary in the proposed area of research, Modern Historical Writing in the researcher's area of research

7. History and culture of Gujarat.

- (1) Stone age places in Gujarat and its culture.
- (2) Gujarat in Maurya age.
- (3) Gujarat in Shaka age.
- (4) Gujarat in Maitrak age.
- (5) Solanki-Vaghela age.
- (6) Muslim Rule in Gujarat : Emerge and development.
- (7) Social and Cultural Condition (With reference to literature, art and Sculpture) of Gujarat From ancient age up to Start of British rule.
- (8) Maratha rule in Gujarat.
- (9) Gujarat during British rule: important reformers like Narmad, Karshandas Mulji, Mahipatram Rupram and Social-Religions reform movements in Gujarat.
- (10) Social Changes/Reforms in modern Gujarat.
- (11) Maha-Gujarat movement.
- (12) Navnirman movement and Gujarat.
- (13) A journey of Gujarat From 1960 to 2000